

ESKOLAZ KANPOKO EKINTZETAKO ELKARBIZITZA ARAUAK

AURKIBIDEA

0.- Sarrera	3
1.- Eskolaz Kanpoko Ekintzetako partehartzaileen eskubideak	4
2.- Ikasleen betebeharrak	6
3.- Elkarbizitza arauak	8
4.- Ekintzetatik egoztea	12
5.- Heziketa neurri zuzentzailea	13
6- Eskolaz kanpoko ekintzetan aldagelen erabilera	15

0.- SARRERA

Atal honek ikastetxeko bizitzan eta kudeaketan esparru propioa duenez, **araudi berezia eta propio egokituta dauka.**

Arautegi honek, beraz, gizarte demokratikoak bereak dituen askatasuna, errespetua, tolerantzia, integrazioa, partehartzea eta kritika ahalmena sustatu behar ditu. Baina baita, norbere gaitasunak garatzeko erantzukizuna eta besteen zerbitzuan jartzeko ahalmena ere.

Dokumentu honetako arauak, adierazitako printzipioen zehaztapen praktikoa eta proposatutako helburuak lortzeko laguntza eraginkorra izatea nahi da.

Lehen hezitzaileak gurasoak direla aintzat hartuz eta lan horretan gu haien lankide garela, arrazoi horregatik, **arautegia ezartzerakoan informatuta egon behar dute** (arautegia dagoela adieraziz, jokatzeko moduz informatuz...) betetzeko moduei dagokienez, betebeharrak urraketak gertatzen direnean beren seme-alaben jokabidearen aldetik.

Neurri zuzentzaileak ahal den eperik laburrenean aplikatu behar dira, bere helburua hezitzailea delarik funtsean, nola jokabide ezegokiaren erantzule den ikaslearentzat, hala gainerako ikasleentzat.

Ezinbestekoa da gurasoek neurri zuzentzaileak berresten laguntzea, gure lehen heziketa lana oztopatzen duten ikasleen oinarrizko gaitasun sozialak eta herritar mailakoak lortzeko.

Ikasle guztiek dute, arautegi horretan aitortzen diren balioak eta printzipioak ezagutzeko eskubidea eta betebeharra, eta baita beraietan prestatzekoa ere.

Ikasleak beren eskubideez baliatuko dira, beren betebeharren eta heziketa elkarteko gainerako kideen eskubideen aitortzaren eta errespetuaren kaltetan izan gabe.

Zuzentzekoak izan daitezkeen jokabideak, heziketa elkarrekin osoak ezagutzea bermatze aldera, **ikasturte bakoitzaren hasieran, Eskolaz Kanpoko Ekintzetako arduradunen bitartez, ekintza hauetan parte hartzen duten ikasle guztiei gogoraraziko zaie dokumentu honen edukia,** eta baita beren gurasoei edo legezko ordezkariari ere ikastetxeko WEB orriaren bidez..

- Adina eta hezkuntza maila aintzat hartuz, Lehen Hezkuntzako 4.maila bitartean, araudi honetan ezarritako betebeharrak ez betetzea, jokabide ezegokitzat hartuko da soilik, inolako prozedura formalen menpe jarri gabe, entrenatzaile, monitore, irakasle eta EKE arduradunek zuzenduko dute.
- Lehen Hezkuntzako 5.mailatik aurrera ikastetxeek, izaera ezohikoan eta hezkuntzako Lurralde Ordezkaritzaren baimenez, Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako diren edo larriki kaltetzen duten jokabideei dagokienez, era orokorrean ezarria dagoena aplikatu ahal izango dute, berorren aplikazioa derrigorrezkoa delarik 14 urtetik aurrera.

1.- Eskolaz Kanpoko Ekintzetako PARTEHARTZAILEEN ESKUBIDEAK

1.1 .- HEZIKETA INTEGRAL BATEN ESKUBIDEA

Legedia ezagutzeko eskubidea eta betebeharra.

Ikasle guztiek dute, beren adinak baimentzen duen neurrian, indarrean dagoen legedian onartutako balioak eta printzipioak ezagutzeko eskubidea eta betebeharra, eta baita horietan prestatzekoa ere.

1. Beren nortasunaren garapen osoa lortzen lagunduko dien prestakuntzaren eskubidea.

Eskubide honek esan nahi duenaren zenbait adibide aipatzen dira:

- **Eskubideen eta askatasunen errespetuan** eta tolerantzia-jardunean prestatu.
- **Afektibitatea, norbere autonomia, auto-estimua eta besteekin harremanak izateko ahalmenaren garapena.**

2. Eskubideak:

- **Ikasleek** eskubidea dute beren **dedikazioa, ahalegina eta errendimendua objektibotasunez aitortuak eta baloratuak izan daitezzen.**

3. Bere kontzientzia askatasunaren eta bere ideologia, erlijio eta etika mailako uste sendoen errespetu eskubidea.

Eskubide hau honako hauen bidez bermatuko da:

- Ikasleei era guztietako manipulazio ideologiko edo propaganda mailakoa saihestuko dien hezkuntza ematea.
- Ikasleen kritika ahalmena sustatzea.
- Ikastetxeko eta Eskolaz Kanpoko Ekintzen Hezkuntza Proiektuari buruzko informazioa ematea.

4. Ikasleen osotasun fisikoa, psikikoa eta morala eta bakoitzaren duintasuna errespetatuak izateko eskubidea. Inoiz ez zaie tratu umilgarri edo laidogarririk egingo.

5. Orientazioa jasotzeko eskubidea.

1.2.- ESKOLA OREKATZAILE BATEN ESKUBIDEA

1. **Ondorengo arrazoiengatik ez diskriminatua izateko eskubidea**, jaiotza, arraza, hizkuntza, sexua, ahalbide ekonomikoa, maila soziala, eta politika, moral edo erlijio mailako uste sendoak, edo baita ezintasun, fisiko sentsorial edo psikikoak ere, elkarbizitzako arauetara berezia jarritz.

2. **Ikasleek babes sozialerako eskubidea dute**, Eskolaz Kanpoko Ekintzen eremuan.

1.3.- PARTE HARTZEKO ESKUBIDEA

1. **Ikastetxeko Eskolaz Kanpoko Ekintzen funtzionamenduan eta bertako bizitzan**, eskola jardueretan eta berorren kudeaketan **parte hartzeko eskubidea**, indarrean dauden heziketa legeen eta geure arautegiaren arabera.
2. **Ikasleek adierazpen askatasunerako eskubidea dute**, desadostasun adierazpena barne, gertakari akademiko, kultural edo sozialetan. Eskubide hau, heziketa elkarteko kide guztien eskubideen kaltetan izan gabe eta pertsona eta erakunde guztiek merezi duten errespetuarekin erabili behar da.
3. **Ikasleak Ikastetxean biltzeko aukera izango dute**, eskolako edo eskolaz kanpoko jardueretarako, hauek heziketa edo prestakuntza helbururen bat baldin badute. Horretarako, dagokion baimena eskatu beharko dute.

Eskolaz Kanpoko Ekintzetan parte hartzen duten ikasleen betebeharra da jarduera hauek guztiak errespetu eta eraginkortasun giroan igarotzea.

2.- IKASLEEN BETEBEHARRAK

2.1.- GAINERAKOAK ERRESPETATZEKO BETEBEHARRA

Ikasleek, Heziketa Elkarteko gainerako kideen eskubide eta askatasunen jarduna errespetatzeko betebeharra dute.

Betebehar hori honako **eginbehar** hauetan zehazten da:

1. **Ikastetxeko eta gainontzeko ikastetxeetako Heziketa Elkartetako kide guztien kontzientzia askatasuna, ideologia, erlijio eta etika mailako uste sendoak eta baita haien duintasuna, osotasuna eta intimitatea ere errespetatu behar dira**,. Gerta litezkeen gatazken aurrean bide baketsuak bakarrik erabiliko dira, ikaskideekin beti tolerantzia eta solidaritate jarrerak mantenduko dira eta heziketa elkarteko gainerako kideen eskubideen jarduna indartuko da.
2. **Ikasleek ez dute erabiliko** ikastetxeko eta beste ikastetxeetako heziketa elkarteko gainerako kideenganako **inolako adierazpen iraingarri, mehatxuzko edo gaizki esatekorik**.
3. **Ikasleek eskolaz kanpoko edozein eremutan ezingo dute erabili grabazio bitartekorik**, ikastetxeak berak programatutako jardueren kasuetan izan ezik. Kasu hauetan ere, heziketa elkarteko kideei ezingo die ezer grabatu ez beren gogoaren kontra, ez beren onespren espresik gabe.
4. **Ikastetxeko edo beste ikastetxeetako Heziketa Elkarteko kiderik ez diskriminatu**, jaiotza tokia, arraza, sexua, ideologia, sexu-joera, hizkuntza, kultura, erlijioa edo beste ezein zirkunstantzia pertsonal edo sozialen arrazoiz.
5. Ikastetxeko eta Eskolaz Kanpoko Ekintzetako **Heziketa Proiektua errespetatu**.
6. Ikastetxeak beren eskura jartzen dituen **instalakuntzak, altzariak eta materialak errespetatu eta behar bezala erabili**.
7. **Aktiboki parte hartu eta lan egin** ikasketan eta Ikastetxeko elkarbizitzaren garapen onena lortzeko.
8. Ikastetxeko eta beste ikastetxeetako **heziketa elkartetako gainerako kideen ondasunak eta beren gauzak errespetatu eta gainerako materialak baldintza egokietan mantendu, erabili ahal izateko**. Ikasleen erantzukizuna da instalazioetan, altzarietan edo ikastetxeko materialetan, edo ikasleen gauzetan, egindako kalteak konpontzea, nahita edo utzikeria larriz eginak izan badira. Horren ordainez, beharrezko konponketen gastuen arduradun egin daitezke, gurasoak edo legezko ordezkariak hauen erantzule ordezkatzaille direlarik.
9. **Ikastetxeko araudia orokorra bete**.

10. Ikasleek, ikastetxeak ezarritako heziketa neurri zuzentzaileetan sarturik dauden ekintzak bete behar dituzte..

2.2.- Eskolaz Kanpoko Ekintzetan PARTE HARTZEKO eta IKASTEKO BETEBEHARRA

Ikastea eta parte hartzeko konpromezua izatea, ikasleen oinarrizko betebeharra da. Ondorioz, Eskolaz Kanpoko Ekintzetan beren ahalmen pertsonalei eta ematen diren ezagutzei probetxua ateratzea eskatzen da, beren buruen garapen onena. Betebehar orokor hau ondorengo eginbeharretan zehazten da:

1. **Eskolaz Kanpoko Ekintzetara joan, egutegian erabakitako jardueretan parte hartu eta ezarritako ordutegiak errespetatu.** Ikasle bat ekintza batera sarri falta bada Eskolaz Kanpoko Arduradunen jakinean jarriko du entrenatzaile, monitore edo irakasleak.
2. **Eskolaz Kanpoko Ekintzetako irakasleak, monitoreak edo entrenatzaileak arretaz entzun eta proposatzen dituen jarduerak egin.**
3. **Monitore, entrenatzaile edo irakasleak agindutakoa egin, agindutako epean eta moduan.**
4. **Taldekideen jarduna errespetatu.**
5. **Solidarioa izan, ekintza desberdinetan edo ikasgelan, denen probetxurako giroa sortzeko, geletako jokabide aztoratzaileak saihestu.**

3.- ELKARBIZITZA ARAUAK

Adierazitako edozein eginbehar ez betetzea beti da, gutxienez, jokabide ezegokia, zuzendu egin beharko dena kasu guztietan, eta elkarbizitzaren aurkako jokaeratzat edo elkarbizitza larriki kaltetzen duen jokaeratzat hartuko da, bere eskubideen jardunak eta eginbeharrak betetzeak heziketa elkarteko gainerako kideei eragiten dielako.

Eskolaz kanpoko Ekintzetako Ikastetxeko irakasle, monitore eta entrenatzaile guztiek, beren hezitzaile zeregina beteaz, gelan edo ikastetxeko beste instalakuntzetan **egindako jokabide ezegokiak zigortu ditzakete eta zigortu behar dituzte**, zuzenean beren ardurapean daudenean, eta hitzez errieta egingo dio, unean bertan, elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza hori larriki kaltetzen duen jokabideren batean aurki lezakeen edozein ikasleri.

Aurrez esandakoaren kaltetan izan gabe, **zuzendariari**, edo arautegiaren arabera bere ordezt dagoenari dagokio elkarbizitzaren aurkako edo **elkarbizitza hori larriki kaltetzen duen jokabideren baten aurkako neurri zuzentzaileak aplikatzeko eskumena**.

Eskolaz kanpoko jardueran gertatutakoak, eskola-jardunarekin kausa-ondorio harremana frogatzen den guztietan zuzendu beharko dira.

Ikasleei, errespetuzko tratua eskatu behar zaie, heziketa elkarteko kide guztiekiko (irakasleak, entrenatzaileak, irakasleak, garbiketako langileak, mantenimenduko langileak, hizlariak,...) eta baita puntualki heziketa lanean lankide diren langile guztiekiko ere.

3.1.-PUNTUALTASUNA IKASTETXEKO HEZIKETA EKITALDIETARA ETORTZERAKOAN (Entrenamenduak, partiduak, klaseak,...).

Garrantzitsua da behartzea bere alderdi hezitzaileagatik. Puntu honetan zorrotzak izan behar dugu ikasleekin eta geure buruarekin. **Monitore, entrenatzaile eta irakasleak dira bere gelako puntualtasunaren arduradun, eta bidezko mugen barruan lortu behar du.**

- **Jokabide ezegokiak dira:**

Justifikatu gabeko puntualtasun falta.

Errepikatuak diren puntualtasun falten kasuan, monitore, entrenatzaile edo irakasleari dagokio, hasiera batean, parte hartzea.

Entrenatzaile, monitore edo irakasleak ikaslearekin eta bere familiarekin hitz egingo du, jokabide hori zuzentzen saiatzeko, neurri zuzentzaileetara iritsi baino lehen. Gaiak izaera larriagoak hartuko balitu, Eskolaz Kanpoko Arduradunei jakinaraziko zaie, eta kontsulta egingo du hartu beharreko neurriak hartzeko.

3.2.- ENTRENAMENDU, PARTIDU eta ESKOLETARA ETORTZEA.

Entrenamendu, partidu eta eskoletara etortzea eta ikastetxeak antolatutako eta/edo sustatutako ekitaldietara joateko konpromezua beharrezkoa da.

- **Jokabide ezegokiak dira:**

Entrenamendu, partidu eta eskoletara, justifikatu gabe egindako faltak.

Entrenatzaile, monitore edo irakaslea izango dira ekintzetara ez-etortzeen kontua eroango duena. Azaldu egin behar dira falten zergatiak partehartzailearen edo familiaren bidez.

3.3.- ENTRENATZAILE; MONITORE, IRAKASLE ETA IKASTETXEKO LANGILEEI ERRESPETUA.

- **Jokabide ezegokiak dira:**
  - Monitore, entrenatzaile, irakasleen edo agintari akademikoen **esanak ez betetzea**, horrekin batera, mespretxu, irain edo nahita egindako diziplina ezik ez dagoenean, eta baita beren zereginetan diharduten ikastetxeko gainerako langileen oharrei kasurik ez egitea ere.
  - **Heziketa elkarteko kideen aurkako jarrera**, keinu edo begirunerik gabeko hitzak.
  - **Ikastetxeko langileei gezurra esan edo gezurrezko informazioa ematea**, heziketa elkarteko kideren bati kalte egiten ez diotenean.

- **Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:**

Eskolaz kanpoko arduradunei, irakasleei, monitoreei eta entrenatzaileei egindako **desobedientzia ekintzak**, diziplinarik ezarekin edo adierazpen iraingarri, mespretxu, erronka edo mehatxuekin batera doazenean, edo baita beren zereginetan diharduten ikastetxeko gainerako langileei ere.

  - Ikaskideen edo **heziketa elkarteko beste kideen aurkako mehatxu edo iraintzeko adierazpideak**, edo baita heziketa elkarteko gainerako kideen aurkako keinu edo jarrerak, zalantzarik gabe, eraso ahalegin edo mehatxu gisa uler daitezkeenean.
  - **Heziketa elkarteko edozein kideren aurkako eraso fisikoa**, ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzeko jokabidetzat har ez daitekeenean.

- **Elkarbizitza larriki kaltetzen** duten jokabidetzat hartzen dira.
  - Diziplina ezaren edo obedientzia ezaren ekintza esplizituak, ezarritako neurri zuzentzaileak betetzeari uko egitearekin batera, eta baita heziketa elkarteko kideen aurka oso iraingarri edo mingarritzat hartzen diren adierazpideak ere, hitzez, idatziz edo baliabide informatiko edo ikus-entzunezkoen bidez eginak.

3.4.- KIDEEI ERRESPETUA

Ikastetxeko **elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat** hartzen dira:

- **Bestearen ohore, intimitate eta irudiaren eskubideak ez errespetatzea**, berak aurrez berariaz adierazitako onespenerik gabe grabazio-bideak erabiliz.
- Besteari, **indarkeria fisikoa erabili gabe, berak eskubidea duen zerbait egitea eragozte**a, era berean, indarkeria erabiltzera iritsi gabe, bere borondatearen aurkako zerbait eginaraztea.
- **Jokabide ausartegiengatik arriskua sortu**, zauri fisikoak eragin ditzaketen objektuak erabiliz.
- **Diskriminazioa suposa dezakeen edozein ekintza edo jokabide**, jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun egoera, kultura, erlijioa, sinismena, ideologia edo bakoitzak izan dezakeen beste edozein egoera edo zirkunstantzia dela bide.

- Aurrez adierazitako jokabide ezegokietako baten errepikapena, hiruhilabeteko berean hiru aldiz izateraino.

Elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- **Heziketa elkarteko gainerako kideen aurkako eraso fisikoa, zauritzeko arrisku larriarekin.**
- **Bestearen ohore, intimitate eta irudiaren eskubideak ez errespetatzea**, berak aurrez berariaz adierazitakoaren kontra grabazio-bideak erabiliz.
- **Elkarbizitzaren aurkako diren jokabide oro**, elkartearen edo nahitako publikitatearen zirkunstantziak bat egiten badute, dela ahoz, idatziz edo informatikaren bidez, edo baita eskola-jazarpen egoeraren batean parte hartzen dutenean ere.
- **Diziplina ezaren edo obedientzia ezaren ekintza esplizituak**, ezarritako neurri zuzentzaileak betetzeari uko egitearekin batera, beren eskumenen jardunean ari diren Ikastetxeetako gobernu organoen edo irakasleen aurrean, eta baita heziketa elkarteko kideen aurka oso iraingarri edo mingarritzat hartzen diren adierazpideak ere, hitzez, idatziz edo baliabide informatiko edo ikus-entzunezkoen bidez eginak.
- **Zauriak eragiteko arrisku larria duten liskarrak edo jokabide erasokorrak eragitea**, edo beroietan nahastea.

3.5.- IKASTETXEKO EDO IKASKIDEEN MATERIALARI ERRESPETUA.

Denok, irakasle, monitore, entrenatzaile nahiz ikasle, ardurak hartu behar ditugu zentzu honetan, ahal dugun instalakuntza eta espazio ordenatu eta txukunenak izateko geure ekarpena eginez.

- **Jokabide ezegokiak dira:**

- Ikastetxeko hornikuntza elektronikoa, mekanikoa, telefonikoa, informatikoa edo beste edozein motatakoa, berariazko baimenik gabe erabiltzea.
- Ikastetxeko lokalak, bertako materialak edo heziketa elkarteko gainerako kideen objektu eta gauzak hondatzea, asmo txarrez izan gabe, zabarkeria hutsez egiten denean.

- **Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat hartzen dira:**

- Jakinaren gainean edo erabilera okerragatik, kalteak eragin direnean, ikastetxeko lokaletan, altzarietan, materialetan edo dokumentuetan, edo heziketa elkarteko gainerako kideen gauzetan, eta ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideak ez direnean.

- **Ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:**

- Gurasoen edo tutoreen sinadurak faltsifikatzea.
- Bandalismo ekintzetan parte hartzea edo instalazioetan, ikastetxeko ondasunetan, bertako langileei, beste ikasleei edo hirugarrengoei kalteak eragitea.

3.6.- JABETZARI ERRESPETUA.

- **Jokabide ezegokiak dira:**

- Ikaskideen gauzak intentzioz erabiltzea haien gogoz kontra.
- Ikastetxeko **elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat** hartzen dira: - Objekturen bat lapurtzea.
- Ikastetxeko **elkarbizitza larriki** kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:

- Ikastetxeko elkarbizitzaren aurkako jokaera errepikatzea eta altzariak, instalazioak edo pertsonak bortxatuz objektuak lapurtzea.

3.7.- GIROA (Entrenatzaile, monitore, irakasle eta taldekideekin)

Ikastetxeko **elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat** hartzen dira:

- Gurasoentzat, legezko ordezkari entzatat edo irakasleentzat diren entrenatzaile, monitore edo irakasleen oharrak ez eramatea.
- Eskolaz Kanpoko Jardueren garapen normala aldatzen duten justifikazio gabeko ekintza indibidualak edo talde mailakoak, taldekideen ikaste eskubidea benetan oztopatzen dutenean.
- **Ikaslegoak debekatua du sakeleko telefonoa erabiltzea, beraz, ezin izango du sakeleko telefonorik erabili entrenamendu, partidu eta klase orduetan, gelan eta gune hezitzaileetan (aldagelak, klaseak,...).** Ikastetxera ekarriko balu, itzalita, aldagelan edo motxilan gordeta eduki beharko du.
- **Erabat debekatua dago ikasleentzat ikusentzunekeo eta/edo tresna elektronikoak ikastetxean erabiltzea** (argazki makina, bideokamara, argazki tresnak, bideojokoak, ipod, tabletak...) bertako arduradunaren baimenik gabe (irakasleak, adminastrazio eta zerbitzuetako langileak, entrenatzaileak, monitoreak...) **entrenamendu, klase eta partidu garaian.**
- Era berean, **erabat debekatua dago ikasle, irakasle, hezitzaile edota zerbitzuetako pertsonen irudi eta soinuen grabazioa,** irakasle baten baimenarekin ez bada, ikastetxeko edozein gunetan (aldagela, zerbitzuak, jantoki edo eraikineko beste edozein gunetan, patioak barne)

3.8.- OSASUNAREN ZAINTZA.

Higienearen aurkako ekintza da, gelan, korridoreetan, eskaileretan edo ikastetxeko beste lekuetan erretzea, eta beste ikaskideei kalte egin diezaieke. Horregatik dago Eusko Jaurlaritzako Osasun eta Hezkuntza sailak debekatua.

- Ikastetxeko **elkarbizitzaren aurkako jokabidetzat** hartzen dira:
  - Geletan eta aldageletan janariak edo edariak kontsumitzea, edo baita ikastetxeko esparruan erretzea ere.
  - Eskolaz Kanpoko Ekintzetara, berariazko arropa ekarri beharko dute. Dutzatzea gomendatzen da.
- Ikastetxeko **elkarbizitza larriki** kaltetzen duten jokabidetzat hartzen dira:
  - Heziketa elkarteko kideen osasunarentzat eta osotasun pertsonalarentzat oso kaltegarriak izan daitezkeen jokaeretara kitzikatzea, baita eredu eman ez ere, hala nola, tabako, alkohol eta droga kontsumoen bidez. Halaber erabat debekatuta dago osasunarentzat kaltegarriak izan daitezkeen sustantziak eskolako instalakuntzetan gordetzea.
  - Zauriak eragiteko arrisku larria duten liskarrak edo jokabide erasokorrak eragitea, edo beroietan nahastea.

4.- EKINTZETATIK EGOZTEA

Ahal dela ez da eskolatik (Pintura, ingelesa,...)edo entrenamenduetatik inor egotzi behar, oso muturreko kasuetan izan ezik, gainerakoentzat eragozpenak eragin ditzakeelako eta ikasle berarentzat denbora galtzea delako.

Egoztea ezinbestekoa bada, kontuan izan behar da oso zigor larria eta ezohikoa dela gelatik edo entrenamendutik egoztea, azkeneko irtenbidea dela, ez lehenbizikoa. 5 minuturako egotziz ahaleginduko da burututako jokabide ezegoki horiek zuzentzen.

Gelatik edo entrenamendutik egoztea gertatzen bada, jarduera positiboren bat edo galdutako denboraren errekupeazioa egitea proposatuko du irakasleak, entrenatzaile edo begiraleak.

Irakasleak, entrenatzaileak edo begiraleak, era berean, egoztearen arrazoiak batuko ditu. Ikasle bera hiruhilabete batean bi aldiz egotzia izango balitz Eskolaz Kanpoko Arduradunei jakinarazi behar zaie. Honek era berean familia edo hezitzaile arduradunei jakinaraziko zaie.

Hiruhilabete berean ikasle bat **hiru aldiz izan bada egotzia** praktikatzen duen jardunetik egotzia izango da egun batez. (Kirolaren kasuan partiduak jokatu gabe geratuko da ikaslea).

Egozteak behin eta berriro gertatuko balira, elkarbizitzaren aurkakotzat edo ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabidetzat hartuko dira.

5.- HEZIKETA-NEURRI ZUZENTZAILEAK

Ikastetxeko Heziketa Elkartearen bizitza ez dago irizpide arauzale baten bidez markatua, baizik elkarbizitzak, elkarrekiko konfiantzak eta laguntasun giroak izan behar dute nagusi. Nola nahi ere, ikastetxea, indarrean dagoen legeriaren menpe dago eta, beraz, ekintza zuzentzaileak aipatutako dekretuan adierazitakoaren arabera aplikatuko dira.

Jokabide ezegokiak irakasleek, entrenatzaileek eta tutoreek zuzenduko dituzte, ikaslearen pertsonarekiko errespetuzko eta laguntzeko harreman positiboa mantenduz beti ere, ondorengo neurri hauetakoren bat edo gehiagoren bidez:

- **Jokabide ezegoki zehatzaren** eta bere ondorioen inguruko **gogoeta**.
- **Jokabide ezegokiaren aitortza**, horren ondorioz kaltetuak izan daitezkeen pertsonen aurrean.
- **Ikasketa jarduerak egitea eta jokabide zuzenaren bideak barneratzea**.
- **Hondatutako materiala ordezkatzeta** edo konpontzea.
- **Jokabide ezegokiarekin lotura duen eskolako lanen bat egitea**

Elkarbizitzaren aurkako jokabideak zuzentzeko, zuzendariak, ondorengo jokabide hauetakoren bat edo batzuk erabil ditzake:

- Elkarbizitzaren aurkako jokabide zehatzaren eta bere ondorioei buruzko gogoeta, eta zuzentzeko orientabideak.
- Idatzizko ohartarazpena, bertan, entrenatzaileen, begiraleen edo, bere kasuan, irakaslearen txosten zehatza sartuko delarik.
- Ohartarazpena gurasoen edo legezko ordezkarien aurrean.
- **Ikaslea taldez** (Eskola Kirolean posible bada, aztertze gaia) edo gelaz **aldatzea**, aldi baterako edo behin betirako.
- **Heziketa lanak, edo eragindako kalte materialen konponketako lanak egitea**, edo, behar balitz, ikastetxeko jardueren hobekuntza eta garapen lanak, lan hauek elkarbizitzaren aurkako jokaerarekin zerikusia duten neurrian.
- **Eskolaz kanpoko jardueretan parte hartzeko eskubiderik gabe uztea**, ez hiruhilabetekoaren amaierara arte baino gehiago. (Entrenamendu edo partiduetan parte hartzeko aukerarik ez izatea)
- Eskolaz kanpo izango diren **jarduera osagarrietan parte hartzeko eskubiderik gabe uztea**, ez hiruhilabetekoa baino gehiago.
- Eskola jardueran eta Eskolaz kanpoko ekintzetan, **mugikorren erabilpen desegokiagatik proposatzen diren neurri zuzentzaileak eta prebentiboak**:
  - a. Kurtsoaren hasieran, teknologia berrien erabilera egokiaren inguruko hausnarketa burutu eta IKT-en erabilera arduratsuko jarrerak sustatzeko, erabiliko da.
(sakelekoen inguruko araudi bertan azaldu)
  - b. Hezitzaile (Entrenatzaile, irakasle, begirale) batek ikaslea **baimenik gabe sakeleko telefonoa zein beste tresna elektronikoa bat erabiltzen ari dela erreparatuko balu**:
- **Lehen aldiz bada**, hezitzaileak telefonoa kendu egingo dio eta ekintza amaitzean bueltatuko zaio, berriz ere araudia azaldu ondoren.
- **Bigarren aldiz bada**, hezitzaileak telefonoa kenduko dio (Itzali egingo da) eta eskolaz kanpoko arduradunen esku utziko du. Kasu honetan Eskolaz Kanpoko Arduradunak gordeko du tresna. Halaber, gertatutakoa gurasoei jakinaraziko zaie, eta

hauek mugikorra batzera hurbilduko dira ikastetxera. Gurasoei ere araudiaren berri eman.

- **Hirugarrenez bada**, hezitzaileak telefonoa kenduko dio eta Eskolaz Kanpoko Arduradunaren esku utziko du. Azken honek koordinatzaileari utziko dio gailua. Koordinatzaileak familiari deitu eta indarrean dagoen araudia aplikatuko litzateke ikastetxeko bizikidetzaren aurkako jokabidetzat hartuz.

Kasu guztietan ere beharrezkoa izango da ikaslearen alde aurreko entzunaldia. Ikastetxeko jardueretan parte hartzeko eskubiderik gabe uzten denean, beharrezkoa izango da gurasoen edo legezko ordezkarien entzunaldia ere.

Ikastetxean elkarbizitza larriki kaltetzen duten jokabideak.

Zuzendariak zuzen ditzake aurreko puntuak jasotzen diren puntuetako bat edo gehiagoren bidez, eta baita ondorengo beste hauetako edozein erabiliz ere:

- a) Heziketa lanak, edo eskolako jarduerak hobetzeko edo garatzeko izan daitezkeenak, edo eragindako kalte materialak konpontzeko lanak eskola-orduz kanpo egitea.
- b) Ikastetxez kanpoko eskolaz kanpoko jarduera osagarrietan parte hartzeko, edo zerbitzu jakin batzuk erabiltzeko eskubiderik gabe uztea, ikasturtea amaitu bitartean ere iraun dezakeelarik.

Ikastetxeko elkarbizitza larriki kaltetzen duen jokabidea, ikastetxeko irakasle, begirale edo entrenatzaile baten aurkako bortxa edo erasoaren denean, zuzenean proposa daiteke aipatutako aldaketa, ikaslea aurrez zuzendu beharrean izan ez bada ere. **Heziketa administrazioak erabakiko du gertakarien aurrean zer egin behar den.**

Neurri hauek hartzeko orduan, ikaslearen jokabidean eragina izan dezaketen zirkunstantzia pertsonal eta sozial guztiak hartu behar dira aintzat irakasleei edo zuzendariari, bere eginbeharrak betetzearen garrantzia behar bezala ulertu eta baloratzeko balio diezaieten.

Hartu beharko diren gainerako izapide eta neurrietan, eta arautegi honetan jaso ez direnetan, Eusko Jaurlaritzak momentuan indarrean duen, ikasleen eskubide eta betebeharren dekretura joko dugu.

Jokabidearen neurri zuzentzaileak ezarri behar direnean, aintzat hartu beharko dira, bai heziketa elkarteko gainerako kideen eskubideen jardunean eta betebeharrak betetzerakoan duen eragin maila, bai ikaslearen jokaeran eragina izan dezaketen zirkunstantzia pertsonalak eta sozialak, ikastetxeko irakasleei eta zuzendariari, 3. artikuluan adierazitako oinarritzko ahalmenetan, bere eginbeharren ez-betetzea eta hutsegiteak behar bezala baloratu ahal izateko balio diezaieten. Aintzat hartu beharko dira, halaber, jokaera gertatu deneko zirkunstantziak zein neurritan aldarazi izan dezaketen ikaslearen erantzukizuna.

Ikasturte hasieran, Ikastetxeek erabakitzen duten modurik egokienean, Dekretu honetako edukia, eta baita Antolaketa eta Funtzionamendu Arautegian edo Ikastetxeko Barne Arautegian datozen elkarbizitza arauak ere, ezagutzera eman edo gogorarazi egingo dizkiete ikasleei (Tuoreen eskutik eta Eskolaz Kanpoko Arduradunen eskutik), gurasoei edo legezko ordezkariari, zuzenduak izan behar duten jokaerak, heziketa elkarte osoak ezagutu ditzan (Ikastetxeko WEB orrian jarriko dira).

6.- ESKOLAZ KANPOKO EKINTZETAN ALDAGELEN ERABILERA

Ohiturak eskuratzeko orduan familia dela arduradun nagusia ahaztu gabe, ikasleek, zuzentasuna mantenduko dute, beren portaeran eta aldagelen erabileran.

Aldagelen erabileraren oinarrizko arauak betetzen ez direnean, araudi honetan batzen diren heziketa neurri zuzentzaileak ezarriko dira.

Ikastetxeko hezitzaile guztiek, beren zeregina beteaz, ikasgelan edo Ikastetxeko instalakuntzetan beren zuzeneko zaintzapean daudenean egindako jokabide ezegokian neurriak hartuko dituzte, baina euren zaintzapean ez daudenean ere, hitzez errieta egiteko eskumena eta beharra daukate, unean bertan, elkarbizitzaren aurkako edo elkarbizitza larriki kaltetzen duen jokabideren aurrean.

Aldagelak ikastetxeko beste guneak bezala gune hezitzailea dira eta ondorioz errespetuz jokatu behar da espazio honetan. Horretarako, erabilera egokia emateko asmoz eta elkarbitza arauak bete daitezcan erabilpen arautegi hau jasotzen da:

1. **Aldagelen erabilpenerako denbora:** · Aldagelen erabilpenerako denborak honako hauek izango dira:
  - Entrenamendua hasi baino 15 minutu lehenago bajatuko dira ikasleak aldageletara.
  - Entrenamendua amaitu ondoren 15 minutuko denbora izango dute ikasleek aldageletatik ateratzeko.
  - Taldeko entrenatzaileak edo delegatuak izango dira arau hau betetzea bermatuko dutenak.
  - Denbora hauek ez betetzeak jokabide desegoki lez batuko dira.

2. Erabiltzaileek **aldagelen erabilera egokia egin behar dute eta bertatik ateratzean baldintza egokietan utzi behar dituzte:**
  - Aldagela, jantziak aldatzeko eta norberaren garbitasunerako soilik erabiliko da.
  - Erabiltzaileak aldagelak batuta eta txukun utziko ditu.
  - Aldagelak garbi mantendu behar dira (Zakarrontziak erabiliz) - Dutzak eta komunak dituzten erabilpenetarako erabiliko dira.
  - Aldageletako takilak erabiliz gero, hutsik utzi behar dira.

3. Erabilera egokia izan daiten **ez dira honako ondorengo jarrera edo ekintza hauek onartzen:**
  - Aldageletan mugikorrek erabiltzea, ondorioz, argazki eta grabazioak egitea.
  - Aldageletan beirazko ontziak sartzea, apurtu ezkerro arriskutsua gerta daitekeelako.
  - Aldageletan jolastea, arineketan aritzea,... Aldagelak dutxa eta jantzi aldaketarako erabiliko dira.
  - Aldagela barruan jatea edo erretzea.
  - Aldageletako takilak egun batetik bestera gordetzea. (Egunero hutsik utzi behar dira)
  - Beste sexuko pertsonen aldagelak erabiltzea eta bertara sartzea.

4. Funtzionamendu egokirako beste argibide batzuk:

- Mutilentzako lau aldagela daude eta kopuru bera neskentzat. Eskolaz kanpoko arduradunen aldetik beste komunikaziorik ez badago sexu banaketa horrekin erabiliko dira. (Momentu berezietan sexu erabilpen aldaketak egin daitezke)
- Aldagelak elkarbanatu egin daitezke talde desberdinen artean. (Adibidez: 15 pertsonako kirol talde batek beste talde batentzat espazioa eskura utzi behar du).
- Eskolaz Kanpoko ekintzetan galdutako gauzak 30 egunez gordeko dira ikastetxeko objektu galduen gelan. (Gela honen gestioa mantenimendu taldeko pertsonena da)
- Takilen erabilpena egokia izan behar da erabiltzaileen aldetik. Ikastetxea ez da arduratzen takiletan utzitako objektuez.
- Instalazioetako langileek, irakasleek, entrenatzaileek, delegatuek,... portaera txarra duten ikasle edo pertsonak ohartarazteko edo instalazioetatik kanporatzeko ahalmena dute. Hau gertatzean, instalazioetan dagoen arduradunari jakinarazi behar zaio. (Eskolaz Kanpoko Arduraduna edo mantenimenduko arduradun)
- Arauak ez betetzeak edo jarrera desegokiak izateak Eskolaz Kanpoko Arautegia aplikatzea ekarriko du ondorio bezala.
- Arautegi hau ikastetxeko WEB orrian jarriko da ikasle, ikasleen familia eta aldagelen erabiltzaile guztien esku. Arautegia ez ezagutzeak ez du esan nahi, erabiltzaileak bete behar ez duenik.

Aldagelen arautegi hau, Eskolaz Kanpoko Ekintzetan, Kirol arloan, parte hartzen duten ikasleei jakinaraziko zaie.

*Eskolaz Kanpoko Arautegi hau Ikastetxeko arautegiaren adaptazioa izanik berekin lotura zuzena du aplikatzerako garaian. Hartu beharreko neurri zuzentzaileak Eskolaz Kanpoko Ekintzen kooordinaziotik, Koordinazio Pedagogikotik, tutoreen eskutik edota zuzendariaren eskutik etorri daitezke.

*Ziberjazarpen eta jazarpen kasuak gertatuko balira, eskolako arautegira joko genuke. Bertan adierazten den moduan, kasu bi hauek eman ezkerro, Jaurlaritzaren protokoloa martxan jarriko litzateke.

Hasieran esan dugun bezala, **Etapako araudi orokor hau 201/2018 ikasleen eskubideei eta betebeharrei buruzko dekretuarekin batera ulertu behar da**, eta beronen aplikazioan edozein zalantza agertuko balitz dekretura joko genuke argibide bila, azken hau baita, gure elkarbizitza planarekin batera, erreferentzia nagusia.

Honekin batera badira **Hezkuntza Sailak ikasleen oinarrizko eskubideak bermatzeko burutu dituen prokokolo eta jarraipideak**, horiek denak **ikastetxean aplikatuko dira egoerak eskatuta edota edo ikasleen babes falta antzemango bagenu:**

- a) *Eskola jazarpen kasuetan ikastetxeetan jarduteko gida (2015)*
- b) *Eskola jazarpen egoeretan jarduteko protokoloa aplikatzeko jarraipideak (2019)*
- c) *Hezkuntza-arloko prebentzio- eta jardun-protokoloa, gerta daitezkeen haurren eta nerabeen babesgabetasun, tratu txar, sexu-jazarpen eta sexuabusu egoerentzako (2016)*
- d) *Ziberbullying kasuetan ikastetxeetan jarduteko protokoloa (2011)*
- e) *Ikastetxeentzako protokoloa, ikasle transexualei edo arautik kanpoko genero-portaera duten ikasleei eta haien familiei laguntzeko. (2016)*

Jarraipide hauek guztiak helburu argia dute: ikastetxea elkarbizitza positiboko gune seguru eta inolako jazarpen-egoerarik gabekoa bihurtzea, eta ikasle guztiei beren garapen personal aske eta osorako laguntza ematea.

Elkarbizitza karpetan daude gordeta, dokumentu honetan agertzen den etapako araudiarekin batera.